Nᴿᴿ 62.

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Piątek dnia 27 Maja v. s. 1827 Roku.

Wiadomości Krajowe.

St. Petersburg, dnia 16 maja.

(Journal de St. Petersbourg.)

Zeszłey soboty, odbył się w instytucie głucho-niemych, publiczny examen uczniów tego interessującego zakładu, który winien swóy byt troskliwey i światłey dobroczynności Nayjaśnieyszey Cesarzowey, Matki, i zostaje pod Jey szczególną opieką. Wielu członków z wyższego duchowieństwa, z rady opiekuńczey Cesarskiego domu wychowania, JW. Minister oświecenia publicznego, i wielka liczba osób znakomitszych płci obojey, byli temu przytomni. Uczniowie, w liczbie 31 płci mężkiey, a 25 żeńskiey, naprzód zapytywani byli z religii i nauki moralney. Poczém okazano w rozmaitych ćwiczeniach z uczniami poczynającymi sposób, za pomocą którego głuchoniemi przychodzą do poymowania swoich wyobrażeń przez pismo, rysunek przedmiotów, pismo zastępujące ten rysunek, znaki wyobrażające też przedmioty, których zasadą jest zawsze ich kształt i użycie, wreszcie skład wyrażenia, ze zbliżeniem do języka pisanego i znakowego. Prócz tego, examinowano uczniów z historyi ś., z jeografii i czterech działań arytmetycznych, z języków: rossyyskiego i francuzkiego, a potém goście zadawali im rozmaite pytania, i uważali z ukontentowaniem w ich odpowiedziach, prostych i bez sztuki, szczery i naturalny wykład ich myśli i uczuć.

Po odbytym examinie, P. Senator *Nelidow*, członek honorowy rady opiekuńczey, któremu przez ciąg wielu lat dozor nad tym zakładem jest poruczony, prowadził członków duchowieństwa, jako też osoby zgromadzone, do kaplicy instytutu, do łazaretu, do sypialni i do klassy rytowników. Wszędzie miano zręczność dziwienia się porządkowi i naywiększey czystości, dowodzących gorliwości i znajomości urzędników w dopełnianiu, co do naymnieyszych szczegółów, dobroczynnych zamiarów Nayjaśnieyszey Fundatorki i Opiekunki tego zakładu.

Wyciąg z rachunku podanego przez Komitet Inwalidów dnia 18 sierpnia 1814, o jego działaniach od tego czasu do roku 1826, i z rachunku szczególnego z r. 1826.

Liczba tych, którzy złożyli prośby w Komitecie od czasu jego ustanowienia, to jest od dnia 18 sierpnia 1814 r. do 1 stycznia 1826 była 13,681, z których 51 jenerałów, a 13,630 oficerów. Z tey liczby, 1,371 oficerów zostało umieszczonych w służbie cywilney po różnych ministeryach; 901 oficerów, umieszczonych na liście kandydatów do urzędów cywilnych, otrzymało, tak z gabinetu Jego Cesarskiey Mości, jako i z kassy inwalidów, różne wsparcia jednorazowe, na summę 537,462 r. ass., i 181 r. 80 k. srebr.; 6,000 rub. zaliczono dwóm jenerałom nieznaydującym się na pomienioney liście; w reszcie 5 jenerałów i 410 oficerów, którym ciężkie rany nie dozwalały przyjąć żadnego obowiązku, otrzymało, oprócz pensyi odstawkowey, pensye z kassy Komitetu, który do 1 stycznia 1826, wydał na to summę 1,007,700 rub. 35½ k.— Dwieście dwudziestu dwóch oficerów, kawalerów orderu ś. Jerzego 4 klassy, i orderu ś. Włodzimierza 4 klassy z kokardą, otrzymało nagrody coroczney po 300 r., co czyni 66,000 r. zebranych z pozostałości w kapitule orderów, dla tego, iż liczba kawalerów ś. Jerzego 1 klassy, nie jest zupełną. Na przedstawienie Komitetu, całkowite pensye ze skarbu przeznaczone zostały dla 11 jenerałów i 1,476 oficerów, a 77 oficerów odstawnych, otrzymało już rangę wyższą, już pozwolenie noszenia munduru, już nareszcie ozdoby, do których im zasługi dawały prawo. W ogóle, Komitet wspomógł 30 jenerałów i 8,952 oficerów, a do 1 stycznia 1826 pozostawało 5 jenerałów i 642 oficerów, o których potrzebie zainformować się miano.

W tymże przeciągu czasu, 2,213 oyców, matek, wdów i sierót oficerskich, udawało się o pomoc do Komitetu; 179 oyców i matek oficerskich pobierało pensye z kassy Państwa do r. 1821, a od tego czasu Komitet przeznaczył dla 120 oyców i matek, pensye w summie ogólney 44,550 r. ass. i 50 dukatów. 2,950 r. wypłacono dla 10 wdów, w tytule powiększenia pensyi dla ich dzieci; 115 sierót pobierało pensye ze skarbu, do r. 1821, a potém, 196 sierót było opłacanych przez Komitet, który wydał na to 57,440 r.— 4.750 r. ass. i 200 dukatów we wsparciu jednorazowém przeznaczono dla 11 oyców i matek; 26 córek woyskowych odebrało z gabinetu Jego Cesarskiey Mości, i z kassy Państwa posagi, czyniące w ogóle 42,100 r., a 205 wyposażył Komitet wydaniem summy 157 558 r. 10 kop.; prócz tego, 2,228 r. 52 k. użyto na opłacenie za 10 sierót oficerskich, w różnych zakładach edukacyynych. 96 dzieci umieszczono w pensyonach rządowych, kosztem gabinetu Jego Cesarskiey Mości i kassy Państwa, a 48, kosztem Komitetu, który wydał na to 27,275 r. Do 1 stycznia 1826, pozostawało tylko 108 osób z tych różnych kategoryy, których prośbom jeszcze nie uczyniono zadosyć.

W grudniu 1815, 1,200 podoficerów i żołnierzy, którzy pobierali pensye od Radcy Stanu *Pezarowijusa*, wciągniono do listy Komitetu, i do 1826, przyjęto jeszcze 1,644, co czyni w ogóle 2,844; summa pensyy wypłaconych im w ciągu tych lat dziesięciu dochodzi 728,891 r. 94¼ k.— Ponieważ 490 inwalidów wykassowano z listy, pozostawało więc do 1 stycznia 1826 roku 2,354.

Przychody Komitetu, od czasu jego utworzenia do 1 stycznia 1826, czyniły 11,408,052 r. ½ k., licząc w to 5,000 r. z procentu od kapitału 10.000 r.; który Nayjaśnieysza Cesarzowa, Matka, raczyła zaassygnować dla Komitetu, na coroczny posag dla 5 córek podoficerów lub żołnierzy. W tym przeciągu czasu, rozchody Komitetu wynosiły 4,639,912 r. 6¼ k., z których 1,205,000 r. wniesiono do Komitetu z Opieki urzędników cywilnych. Pozostawało 1 stycznia 1826 roku 6,768,139 r. 94¼ k. (*Ciąg dalszy nastąpi*).

— *Jerzy IV* statek parowy angielski, płynący z *Londynu*, przybył wczora o godzinie 4 zrana, do Kronszadtu, a dziś do St Petersburga. Piękny ten statek 3masztowy, z machiną o sile równey 120 koniom, odbył drogę w przeciągu dni ośmiu, i byłby stanął w 7 dni w Kronsztadzie,

gdyby się nie zatrzymał przez dobę w Kopenhadze.

Królewstwo Polskie.

Warszawa d. 30 maja.

(z Gazety Warszawskiey.)

Dnia 27 b. m. w kościele Metropolitalnym ś. *Jana* odbył się obrzęd Konsekracyi JW. JX. Franciszka *Pawłowskiego*, Suffragana Warszawskiego, Dziekana Katedralnego Kujawskiego, na dostoyność Biskupią (Dulmeński in partibus). Konsekrował JW. JX. *Skarszewski* Arcy-Biskup Warszawski, Prymas Królestwa; współ Konsekratorami byli JW W, JX. *Prażmowski*, Biskup Płocki Senator, i JX. *Dzięcielski*, Biskup Lubelski. Przy obrzędzie nieśli wino: JW. Hrabia *Grabowski*, Senator Woiewoda, Minister Wyznań Relig. i Ośw., i JO. Xiążę *Drucki Lubecki*, Minister Skarbu. Chleby: JW. Hrabia Stanisław *Potocki*, Jenerał Dywizyi, Adjutant J. C. K. M., i JW. *Kossecki*, Jenerał Dywizyi, Radca Sekretarz Stanu. Swiéce: JWW. *Wyczechowski* i *Badeni*, Radcy Stanu. Byli obecni na całym obrzędzie JWW. JXX. *Manugiewicz*, Biskup Augustowski, i *Gutkowski*, Biskup Podlaski, wielu Senatorów, Członkowie Kommissyi Rząd. Wyz. Rel. i Ośw., Urzędnicy Władz wszelkich, Duchowieństwo, oraz bardzo znaczna liczba przyjacioł, którą oddawna, tak w Dyecezyi Kujawskiey, jako też w czasie pobytu swego w stolicy, JW. JX. *Pawłowski*, przez swe osobiste przymioty, dobroć serca i uprzeymość pomnażał. Tegoż dnia JW. JX. Prymas dawał wielki obiad z powodu teyże Konsekracyi.

Rada Administracyyna Królestwa postanowieniem dnia 20 lutego r. b. mianowała Sędziami Pokoju Powiatu i miasta *Warszawy* wydziału IV, JPP. Ludwika *Lutostańskiego*, Radcę Wojewódzkiego z powiatu Warszawskiego, i Jana *Dembę* b. Radcę z Cyrkułu VIII.

Słychać, że od dnia 1 lipca r. b. wychodzić zacznie w *Warszawie* pismo peryodyczne pod tytułem: *Śmieszek*.

(z Monitora *Warszawskiego*).

JW. Rzeczywisty Radca stanu i Szambelan Baron *de Mohrenheim* wrócił z Petersburga do Warszawy.

X. Jan *Richter*, Radca konsystorski w Opolu, w Szląsku, przełożył na język niemiecki mowę Stanisława Hr. *Potockiego*, mianą na pogrzebie Xięcia Józefa *Poniatowskiego*. Mowa ta wyszła z druku w Opolu i wkrótce jey będzie można dostać w xięgarniach warszawskich.

Wyszło z druku pismo o *Ubóztwie* i *Ubogich*, przez Fr. Hr. *Skarbka*. W Warszawie, w drukarni Gałęzowskiego. To dziełko Towarzystwo Przyjacioł Nauk swoim kosztem wydało. Jest to ofiara autora, o którey wzmianka była w zagajeniu ostatniego publicznego posiedzenia Towarzystwa.

Donieśliśmy przed 2 laty, że JW. *Nowakowski*, Poseł, nabywszy przy ulicy Danielowiczowskiey possesyą, w którey dawniey była Biblioteka publiczna, zwana Załuskich, przy budowaniu odkrył kilkadziesiąt popiersiów kamiennych. Niegdyś w tém mieyscu był wspaniały pałac Danilowiczów, zburzony przez Szwedów. Teraźnieyszy dziedzic urządził podwórze, zasługujące na odwiedzenie. Z obu stron w murze, w framugach, znalezione popiersia są ustawione; były znacznie pouszkadzane, a teraz mają przywróconą zupełną całość. Sąto wyobrażenia Xiążąt i Królów Polskich od Mieczysława I, ustawione porządkiem lat ze stosownemi napisami. Właściciel dodał popiersia poźnieyszych Monarchów polskich, od Jana III do r. 1807.

Francya.

Paryż dnia 15 maja.

(z Gazety Warszawskiey)

Tuteyszy *Monitor* umieścił wykaz dochodów krajowych w pierwszych czterech miesiącach r. b. z porównaniem dochodów w tychże miesiącach w latach 1825 i 1826: Dochody w 3 pierwszych miesiącach roku 1827 były mnieysze o 5,997,000 franków, niż dochody w tychże miesiącach r. 1826, a o 2,563,000 franków, niż dochody w tychże miesiącach roku 1825. Naybardziey zaś zmnieyszyły się cło o 3,515,000 franków, opłaty od trunków o 782,000 fr., przedaż tabaki o 377,000; niestałe dochody o 633,000 fr., dochody z poczty o 189,000. Natura tych zmnieyszeń okazuje, iż upadek handlu zrządził ubytek dochodów.

Odebrany tu list z *Barcellony* donosi, iż szczątki buntowników zbliżyły się w nocy ku twierdzy *Gironie*, i z obu stron kilka razy wystrzelono. Niedawno rozstrzelano 14 młodzieńców znakomitego rodu z *Barcellony*, którzy zostawali w pułku Arragońskim. Ludzie ci zbiegli z pułku, i przy okrzykach *Niech żyje konstytucya!* weszli do wsi, gdzie ich poymano, i wkrótce osądzono.

Dnia 11 b. m. sąd appellacyyny policyi poprawczey miał wydać wyrok w sprawie Pana *Maubreuil*, który, jak wiadomo, za napaść na Xiążęcia *Talleyrand* został skazany na 5cioletnie więzienie, lecz appellował. Obrońcy osądzonego żądali wysłuchania świadków, jako to: Xiążęcia *Talleyrand*, Panów *Vitrolles*, *Angles*, *Bourienne*, *Dupont*, *Roustan* i t. d. i udzielenia akt sądu w *Douai*, tyczących się tey sprawy. Sąd zadecydował, aby Xiążę *Taylleyrand* nie był badany, i odłożył sprawę do 14 czerwca.

Pierwszym fabrykantem papieru welinowego we Francyi był *Montgolfier* w *Annonay*, sławny nieszczęśliwy żeglarz napowietrzny, a fabryka jego podała mu myśl balonu. Gotował coś w imbryku, który trefunkiem był nakryty kawałkiem papieru w kształcie kuli; papier ten, napełniając się parą, podnosił się. Uważał to *Montgolfier*, powtórzył doświadczenie, i tym sposobem powstały balony napowietrzne.

Dzienniki odebrane dziś rano z *Nowego Orleanu* donoszą, iż Rzeczpospolita *Texas* przestała istnieć. Wszyscy publiczni urzędnicy uciekli za zbliżeniem się woysk mexykańskich pod dowództwem pułkownika *Bean*. *Richard Fields*, który podpisał wspólnie z Panem *Hunter* traktat z Cherokessami, Schawnesami i innemi narodami indyyskiemi, został zabity; *Hunterowi* udało się wymknąć.

Baron *Dupin* wydał pismo: O *postępie sił Francyi od r.* 1814, w którym wyraża: „Od r. 1814 urodziło się 12 milionów 400,000 francuzów a umarło 9 milionów 700,000. Ubyła 4 część żyjącey za Cesarstwa ludności. Ci, którzy przy śmierci *Ludwika XV.* lat 20 liczyli, stanowią tylko 49tą część kraju. Z pokolenia mającego w r. 1789 lat 20 żyje już w teraźnieyszym r. 1827 tylko 3 miliony 293,993 osób. Nowe zaś pokolenie od roku 1789 wystawia massę 28 milionów 306,007 dusz. Nowa Francya ma się do dawney w stosunku jak 9 do 1."

— *Dnia 16.*

(*z teyże gazety.*)

Król Jmć dał prywatne posłuchanie Panu *Mendeville*, Jeneralnemu Konsulowi Francuzkiemu przy Rzeczypospolitey zjednoczonych prowincyy nad rzeką *Plata*. Monarcha długo z nim rozmawiał o nowych krajach Amerykańskich.

Margrabia *Gramont*, syn Xiążęcia *Caderousse*, otrzymał pozwolenie weyścia w służbę woyskową Bawarską, pod warunkiem, aby nigdy nie wojował przeciw Francyi.

Pewny oficer Hiszpański przybył do *Bordeaux*, zkąd popłynie do wyspy *Kuba*. Słychać, iż wiezie rozkaz Wielkorządcy tameczne mu, aby warownie mieyscowe umocnił, i z pozostałych dochodów miał w gotowości summę milion 500,000 dolarów na wypłatę należności pewnemu Mocarstwu. Niewiadomo czy to się stosuje do Anglii lub Francyi.

Dnia 18 maja.

Izba Parów przyjęła już 30 artykułów projektu do prawa leśnego. *Dziennik handlowy* mniema, iż wspomniona Izba odrzuci *budżet*. W Izbie Deputowanych, obrady względem *budżetu*

wydatków krajowych posunęły się do wydziału Ministerstwa spraw zagranicznych.

Anglia.

Londyn dnia 12 maja.

(z Gazety Warszawskiey).

Słychać, iż Pan *Robert Wilson* odwiedził Pana *Canning* przed kilku dniami, i mówił z nim względem bliskiey podróży swoiey do Grecyi.

Onegday Xiążę *Wellington* był u Monarchy naszego w mundurze półkownika gwardyi.

Utworzone tu towarzystwo utrzymuje w kraju 8789 szkółek dla ubogich dzieci oboiey płci; 83,131 nauczycieli i nauczycielek daią tam naukę przeszło 900,000 dzieci.

Młody Król wysp Sandwichskich, następca zmarłego w *Londynie* Króla *Rhio-Rhio*, zakończył życie w kraju swoim.

Nayświeższe listy odebrane z *Rio-Janeiro*, nie wzmiankują o podróży Cesarza Brezyliyskiego do Europy, lubo z powodu choroby Królewny Rejentki Portugalskiey i stanu Portugalii, podróż ta zdawałaby się potrzebną.

Nieiaki *Arenas*, hetszt odkrytego niedawno spisku przeciw rządowi mexykańskiemu, został skazany na śmierć.

Parlament.

Izba Wyższa. Hrabia *Malmesbury* wniosł d. 8 b. m., aby uchwalono do Króla Jmci adres z prośbą o udzielenie Izbie korrespondencyi, utrzymywaney w latach 1825 i 1826 między rządem naszym i pruskim, względem handlu zbożowego. Nazajutrz Xiążę *Devonshire* oznaymił, iż Monarcha przychylił się do tey prośby. Żądał oraz wspomniony Hrabia złożenia dwóch następujących pism urzędowych: 1) Odpowiedzi Króla Jmci Pruskiego na przełożenie kupców Gdańskich względem wywozu pszenicy; 2) wyciągu z Królewskiego Pruskiego rozkazu gabinetowego pod d. 20 września 1821, tyczącego się opłaty od pszenicy. Margrabia *Londonderry* oświadczył, iż wniosek swój wstrzymuje do dnia 14 b. m.

Na wczorayszém posiedzeniu odrzuciła Izba większością 30 kresek przeciw 29 bil względem urządzenia polowania, który już trzeci raz miał bydź czytany. Hrabia *Malmesbury* podał petycyą 90 młynarzy z *Southampton* przeciw wprowadzaniu mąki zagraniczney.

Izba Niższa. Dnia 11 b. m. oznaymił Pan *Canning*, iż d. 25 b. m. poda swóy rapport skarbowy.

— *Dnia 15* —

Tuteysza Gazeta *Star* twierdzi, iż układy Pana *Canning* z bankiem nie wzięły pomyślnego skutku; lecz P. *Rothschild* przyrzekł rządowi zaliczyć potrzebną ilość pieniędzy na zastąpienie braku dochodów krajowych, i dla tego podniosła się cena papierów skarbowych.

Dnia 12 b. m. Margrabia *Landsdown* miał rozmowę z Panem *Canning*. Nazajutrz odprawiła się rada gabinetowa, po którey Pan *Canning* miał posłuchanie u Króla Jmci. Tegoż dnia Pan *Peel* dał wielki obiad, na którym się Xiążęta *Wellington, Newcastle, Dorset* i *Rutland*, Margrabiowie *Londonderry* i *Salisbury*, Hrabiowie *Westmoreland, Bathurst* i *Eldon*, Vice-Hrabia *Melville*, Lord *Fitzroy-Sommerset*, Panowie *Hardings, Wethell, Dawson*, i inni znaydowali.

W miesiącu czerwcu spodziewamy się tu przybycia Królowey Wirtemberskiey, wdowy, siostry Monarchy naszego.

W Portugalskiey Radzie Stanu mają bydź rozdwojone zdania względem wpływu Angielskiego. Jedno stronnictwo, na którego czele jest Minister *Triguso*, chce ściśle trzymać się rady Angielskiey; drugie zaś pod naczelnictwem Pana *Mello*, usiłuje położyć granice temu wpływowi.

W Gazecie *Hampshire-Telegraph* czytamy co następuje: „Według odebranego tu listu z *Lisbony* pod d. 2 b. m., zdaje się podobieństwem do prawdy, iż eskadra i woysko Angielskie opuści tę stolicę przed końcem lipca. Słychać oraz, iż Panu *Malcolm*, który został mianowany dowódcą eskadry pod *Lizboną* w mieyscu Lorda *Beauclerck*, oznaymiono, iż podobno usługi jego nie będą potrzebne, gdyż nie ma zamiaru utrzymywania żadnego okrętu liniiowego na stanowisku przy uyściu *Tagu*. Okręt liniiowy *Revenge*, na którym Pan *Malcolm* miał płynąć do *Lizbony*, pozostanie w *Portsmouth*."

Doniesienia z miast rękodzielniczych angielskich są pomyślne; właściciele fabryk, mając ciągle odbyt, skłonili się do podwyższenia płacy pracującym robotnikom.

— *Dnia 17* —

Lordowie *Landsdown, Harrowby, Goderich* i Pan *Tierney* naradzali się wczora blisko 2 godziny z Panem *Canning*. Dziś ogłoszono, iż Lord *Landsdown* został wezwany do zasiadania w gabinecie bez wskazanego urzędu, a Hrabia *Carlisle* otrzymał urząd pierwszego kommisarza wydziału leśnego; tak więc ministeryum jest teraz uzupełnione. Tayna rada składa się z 15 członków. Gazeta dworska donosi o wspomnionych nowych mianowaniach.

Wszystkie gazety tuteysze, oprócz *Morning Post* i *Morning-Herald*, są za Panem *Canning*. Pisma publiczne *John Bull* i *Wathman*, oraz nowy tygodnik *Royal-York*, powstają także na nowe ministeryum.

Otrzymaliśmy (pisze gazeta *Globe and Traveller*) ważną wiadomość, iż *Amsterdam* ma bydź ogłoszony wolnym portem; a że spodziewać się wypada, iż będzie wielkim składem towarów, przeto rząd tameczny zamierza wybudować obszerne magazyny, które kosztować mają milion 600,000 złotych hollenderskich.

W przeszłym miesiącu wyniosło się z *Liverpool* przeszło 1,300 ludzi do zjednoczonych krajów północno-Amerykańskich i osad angielskich w północney Ameryce. Z *Madras* udały się d. 6 stycznia 4 okręty z woyskiem i osadnikami do nowego miasta *Amhersttown* nad brzegiem *Tenasserim*.

Pan *Camacho*, minister mexykański, wrócił z *Paryża* do tuteyszey stolicy.

Austrya.

Wiedeń dnia 15 maja.

(z Gazety Warszawskiey.)

N. Cesarz Jmć udzielić nayłaskawiey raczył godność C. K. Szambelanów Hr. Karolowi *Krasickiemu*, Leopoldowi Podstachi *Lichtensteinowi*.

Włochy.

Rzym dnia 8 maja.

(z Gazety Warszawskiey).

Król Jmć Bawarski, przybywszy tu *incognito*, stanął w domu zajezdnym *Serny*. Kardynał *Häffelin* wyjeżdżał na przeciw niego. Nazajutrz wspomniony Monarcha odwiedził Oyca S., który go przyjął z naywiększą uprzeymością.

Hiszpanija.

Madryt, dnia 30 kwietnia.

(Journal de St. Petersbourg.)

Zawczora głoszono, że ministra skarbu, zastąpił exdyrektor *Valladolid!* lecz się nie potwierdziła wieść o tey zmianie. Dziś puszczają pogłoskę, iż na mieyscu ministra woyny, ma zostać jenerał *O'Donnel*, dowódca w *Algesiras*.

— Rozpoczną znowu roboty około kanału Arragońskiego, oddawna zawieszone, a minister skarbu, wydał rozkaz do skarbnika jeneralnego na punktualne opłacanie assygnowanego corocznie milijona realów (250,000 fr.), który jest na ten ważny cel przeznaczony.

Madryt dnia 3 maja.

(z Gazety Warszawskiey).

Rząd czuje wielką potrzebę pieniędzy na opłacenie rat i prowizyi od zaciągnionych pożyczek: słychać, iż tym celem chce użyć zasiłkowego funduszu handlowego. Fundusz ten z roku 1827 jeszcze w ciągu pierwszey połowy roku bieżącego ma bydź ściągnięty. Takowe antycypowanie w opłatach zniszczy nasz handel do reszty. Wszakże, w roku zeszłym 1826 musieli kupcy opłatę tego rodzaju uskutecznió od razu za lat trzy to jest od r. 1824 do 1827.

Wiadomości z Katalonii są coraz bardziey zaspakajające. Istnące jeszcze małe oddziały buntowników, rozchodzą się powoli, a ci, którzy niemi dowodzili, oddawani bywają pod sąd właściwy.

— *Dnia 5 maja.* —

Były spowiednik Królewski i pierwszy Minister, *Don Victor Damian Saez*, Biskup w *Tortozie*, otrzymał od Ministra *Calomarde* list, w którym mu tenże imieniem Królewskiem donosi, iż Monarcha wie o zachęcaniu w Katalonii do woyny domowey, i łudzeniu ludzi dla uczynienia ich narzędziami rewolucyi. Wzywa więc Biskupa, aby wszystkich katalończyków ostrzegł o zastawionych sidłach i przy pomocy plebanów starał się przywrócić spokoyność.

Zaciąg ochotników Królewskich doznaje ciągle trudności w prowincyi *Guipuscoa.*

Tuteysza policya dowiedziała się, iż dowódca hiszpańskich gierillasów *del Bosque* wysiadł na ląd w *Gibraltarze*; przybyło z nim 19 innych oficerów hiszpańskich.

— *Dnia 7* —

Rozchodzi się tu pogłoska o zmianie Ministrów.

Poseł angielski bawi od kilku dni w *Aranjuez.* Zdawało się, iż tam pożegna Króla Jmci; lecz teraz jest wiadomość, że często miewa naradę z Monarchą. Niedawno odprawiła się wielka rada Ministrów pod przewodnictwem Króla. Poseł Austryacki jest także w *Aranjuez.*

Dnia 2 b. m. miał przybyć goniec z wiadomością, iż cały batalion woyska naszego przeszedł do Portugalii. Naczelny dowódzca żąda codzień przysłania pieniędzy. Wiele żołnierzy choruje, a lazarety w *Talavera* są tak napełnione choremi, iż słychać o przewiezieniu ich do *Madrytu.*

Bezzasadną jest wieść, jakoby z Katalonii uczyniono zamach przeciw *Jaca* w Arragonii. Niektórzy żołnierze z pułku Królowey z felweblem i kapralem, opuścili swóy pułk, wychodzący do *Tortozy.* W *Sierra d' Alcubierra* spotkali dwóch ochotników Królewskich, i z niemi poszli daley. W drodze zabili ich. Schwytano kaprala i kilku żołnierzy, i pod sąd oddano; felwebel z resztą żołnierzy umknął do *Jaca.*

PORTUGALIA.

Lisbona dnia 2 maja.

(Journal de St. Petersbourg.)

Zdrowie J. K. W. Xiężniczki Rejentki, ciągle żywą czyni obawę. Ogłoszono już pięć biuletinów, z których oto jest ostatni:

W pałacu Ajuda, 30 kwietnia.

„J. K. W. która niedoznawała już od dni kilkunastu attaków fébry, zaczęła dziś, o godzinie 1 z północy, cierpieć trzęsienie, po którém we dwóynasób większa nastąpiła gorączka, a razem pokazała się róża w części lędźwiowey; wszakże attak gorączki ustał z potami, a J. K. W. znayduje się teraz w zwyczaynym stanie zdrowia.

Choroba Xiężniczki Rejentki z początku była fébrą żółciową, przerywaną, która dopiéro trwożyć zaczęła w d. 11 kwietnia, gdy J. K. W. doznała dwóch paroxyzmów fébry.”

Dnia 3 maja.

(z Gazety Warszawskiey).

Panująca w stolicy tuteyszey cisza, jest podobna do symptomatu, który w naturze poprzedza trzęsienie ziemi. Ostatnie rapporta Doktorów Królewny Rejentki donoszą o polepszeniu jey zdrowia, ale w wyrazach tak zawiłych, iż z nich trudno powziąć dokładney wiadomości. Słychać nawet, że już umarła, a przynaymniey nie ma nadziei, aby odzyskała zdrowie. Domniemaną jey następczyną jest Xiężna *Benedykta.*

Do *Elvas* posłano poczt woysko Portugalskie, a natomiast dwa pułki Angielskie ciągną śpiesznym pochodem do *Lizbony.*

Słychać, iż Rejentka w ciągu choroby bardzo żałowała, iż Doktora *Abrantes* oddaliła od siebie, do czego naywięcey skłonić ją miały nalegania Posła Angielskiego.

Jenerał *Saldanha* otrzymał Ministerstwo woyny.

Jenerał *Pampelona*, Hrabia *Subserra*, zbliżył się do tuteyszey stolicy; okoliczność ta wzbudza podeyrzenie w o sobach przychylnych teraźnieyszemu rządowi.

W prowincyi *Alentejo* wybuchnął spisek. Słychać, iż Deputacya od mieszkańców tey wyspy przybyła do Wielkorządcy prowincyi Estremadury z prośbą, aby wszedł do Portugalii, gdzie Hiszpani przyjęci będą z radością, jako oswobodziciele.

(z Korrespondenta Warszawskiego.)

W ministeryum naszém zaszły zmiany następujące: Margrabia Palmella, dawniey poseł w Londynie, jest prezesem rady i ministrem spraw wewnętrznych; Don Francisco d' Almeida, ministrem spraw zewnętrznych; P. Joao Ferreira da Botta Sampajo (który w czasach kortezów był sprawującym interessa w Paryżu) ministrem skarbu; P. S. Idanha e Daun pozostał ministrem woyny; Don Manuel de Portugal (teraźnieyszy gubernator w Madeira i Vice-Król w Goa) powołany na ministra sprawiedliwości. Hrabia Villa-Real udaje się do Londynu na mieysce P. Palmelli.

Pierwszy następujący biulletyn ogłosi zapewne smutną wieść o zgonie J. K. W. Xiężniczki Regentki O godzinie 6 przyjęła ostatnie olejem świętym namaszczenie. Cała Królewska familija, z wyłączeniem Królowéy, oraz lekarze są przy niéy, i lada chwili zgonu jéy oczekują. Ministrowie są także obecni w Pałacu, ażeby w razie śmierci Regentki, natychmiast wszelkie potrzebne środki przedsięwziąć mogli.

Wszyscy posłowie zagraniczni mają przygotowanych gońców, ażeby smutną wieść o zgonie J. K. W. dworom swoim donieść jak nayśpiesznićy.

Ministeryum okazało w téy okoliczności czynność i energią; spokoyność bowiém tak w Lizbonie jako i w kraju, staraniem przez nich jest zabezpieczona.

Na dzisieyszém posiedzeniu gabinétowém mianowani zostali Wielkorządcami: Margrabja Valenca do prowincyi Beira; Hrabia Lumiares do Minho; Hrabia Villaflor do Alentejo; Margrabia Angeja do Tras-os-montes.

Dnia 2 maja odbyła się rada ministrów, na któréy Sir W. A' Court poseł angielski był także obecny; a w skutku któréy Regencya J. K. W. Xiężnicze Benedykcie ofiarowaną, i przez tęż Xiężniczkę, pomimo podeszłego jéy wieku, ze względu przecie na wypływające ztąd korzyści dla spokoyności i dobra kraju, przyjętą została. Xiężniczka ta znayduje się teraz także w pałacu Ajuda, i już wiele rozkazów, dotyczących woyskowości w imieniu Regentki podpisała. Podług tego więc rzecz uważając, zdaje się, iż rząd dotychczasowy żadnéy nie podlegnie zmianie, i że ministrowie wszyscy na swoich mieyscach pozostaną.

Inny dziennik mówi: śmierć Regentki byłaby naywiększém dla Portugalii nieszczęściem, kiedy w nayważnieyszych okolicznościach nie ma wcale zgody, ani pomiędzy ludem, ani pomiędzy naczelnikami siły zbroynéy, ani téż pomiędzy ministrami. Wyraźnie tego dają dowody świeże teraz zaburzenia w Elvas. Z klasztoru świętego Pawła w Elvas, strzelali zbuntowani na woysko, które trwając w wierności zmusić ich chciało do posłuszeństwa. Pospólstwo popierało sprawę spiskowych tak dalece, iż z warowni Lippe musiano dadź na nich ognia kartaczami.

Przypłynął tu okręt z Rio-Janeiro i przywiózł wiadomości z d. 4 marca. Kapitan okrętu tego miał przywieźć dwa listy od Cesarza do własnych rąk J. K. W. Xiężniczki Regentki.

W d. 3 b. m. weszła tu brygada gwardyi pieszéy Angielskiéy z 1,200 ludzi złożona, z oddziałem artylleryi 12 armat, pod dowództwem Jenerała Sir H. Bouverie.

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora.
Andrzey Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 62.

Wilno dnia 27 Maja v. s. 1827 Roku.

1 Od Litewsko-Wileńskiego Gubernialnego Rządu. Z odbytych, w tym Rządzie, na oddanie od 1 kwietnia przeszłego 1826 roku krobczanego w mieście Wilnie poboru, publicznych targow w czteroletnią tenutę, artykuł ze rznięcia ptastwa na koszer został przy wileńskich żydach Jochelsonie i Isersonie za opłatą na rok po 3 760 rub., srebr.; lecz z przyczyny nieakuratnego wnoszenia przez nich odkupney wyżey pomienioney summy, od dalszey tenuty ciż Jochelson i Iserson zostali oddaleni; a dla odbycia targow na oddanie tego artykułu do upływu zakreślonego czteroletniego terminu, w arendowną tenutę, naznaczono terminy 1szy 21, 2gi 22, a 3ci ostateczny 23 następującego czerwca; zatem życzący należeć do targow, zechcą przybyć do tego Rządu na wyżey wyrażone terminy z prawnemi i dostatecznemi kaucyami. Dnia 21 maja 1827 roku.

Assesor Józef Szulc.
Sekretarz Kowalenok.
Naczelnik Stołu Milanowski.

1. Od Mińskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, za niedoimkę liczącą się na zmarłym Szambelanie Tołoczce z utrzymywania akcyznych poborow, będzie się przedawać położony w mieście Minsku na Franciszkańskiey ulicy tego Tołoczki murowany, dwupiętrowy, stary, ruynujący się ze sklepami na dole, dom, z ziemią i fruktowemi drzewami, oceniony w proporcyi przed ruynowaniem się 12,000 rubli, mogący po zreparowaniu przynieść rocznego dochodu [illegible]00 rubli, z przybudowaniami, jakoto: izbą ludzką, staynią, wozownią, lodownią i studnią drewnianemi, ocenionemi w tymże czasie 582 ruble, z ruchomością składającą się z mebli, ocenioną 764 rubli 75 kop., i z dwoma murowanemi jednoprętowemi skrzydłami ocenionemi 6,000 rubli; jakowego domu z attynencyami z przyczyny zruynowania się jego, zrobiono ocenkę i inwentarz, z pokazaniem rzeczywistey wartości w teraźnieyszym jego położeniu, która wartość wynosi teraz 2,500 rubli assygnacyami. Zatém życzący kupić wyżey pomieniony dom, z przybudowaniami, skrzydłami i ruchomością, zechcą przybyć do tego Rządu do targow na terminy: 1szy za miesiąc, 2gi we dwa, a 3ci we trzy miesiące od dnia pierwszego wydrukowania tego ogłoszenia w St. Petersburskich albo Moskiewskich gazetach. Dnia 20 maja 1827 roku.

Sowietnik Demian Czerniajew.
Wobowiązku Naczelnika Stołu Ignacy Łaski.

1 Sąd Taxatorsko Exdywizorski za Remissą Sądu Głównego Litewsko Wileńskiego 2go Departamentu na dopełnienie satysfakcyi wierzycielom i pretensorom JW. Michała Giełguda Marszałka Nadwor. Lit. wyznaczony, na dniu 9 teraźn. miesiąca maja do dóbr Zamku Poniemuńskiego w Powiecie Rosieńskim położonych, na rozsądzenie poruczoney sobie sprawy zjechawszy: termin do wzięcia teyże sprawy w oczewistą namowę dzień 27 miesiąca czerwca teraźn. roku przeznaczył; iżby więc interessowane strony ze swojemi stosunkami do Sądu niniejszego przychodziły; przez trzykrotną awizacyą one zawiadamiając; że na niestawających skutki ammissyi rozciągnie zastrzega. Dat. roku 1827 maja 18 dnia.

Prezydent Ziem. Telszewski i Kawaler Jan Jankowski.
Konstanty Masłowski Prezydent Ziem. Zawil. Exdywizor.
Adam Strawinski Pisarz Ziemski Trocki Exdywizor.

1 Niżey podpisany, przez rezolucyą Opieki szlacheckiey Pttu. Słonimskiego r. 1825 grudnia 4 dnia nastałą, zostawszy przydanym za opiekuna dla małoletniey Waleryi Rogowskiey po zeszłym Woyciechu Antonim Rogowskim pozostałey córce, obowiązany jestem Dekretem Ziemskim Ptu Słonim. o treści Testamentu zeszłego Rogowskiego uwiadomić przez Kuryera Litt. i Gazetę warszawską, dalszych jego konsukcessorow, przeto spełniając takowy obowiązek uwiadamiam: Iż zeszły Woyciech Antoni Rogowski Testamentem swoim r. 1825 maja 10 d. czynionym, nayprzód całą gospodarkę żonie zapisawszy, massę funduszu swojego summownego na obligach [illegible] różnych mieyscach lokowaną, w illości zł. pol. 27,400 wykazał, z ogułu więc z naypewnieyszych funduszow nayprzód żonie swojey zł. pol. 1,500, 2re córce Waleryi zł. pol. 22,000, z reszty zaś zł. pol. 3,000 dla braci rodzonych JJPP. Jana, Dominika, i Symona zapisał. Takową awizacyą własną podpisuję ręką. Leonard Adamowicz Sędz. Gran. Ptu. Słonimskiego.

Dozwala się drukować dnia 26 maja 1827 r. Cenzor Radca Stanu Ignacy Reszka.

1 Niżey podpisany przez niniejszą trzykrotną awizacyą w Gazecie Kuryera Lit. zawiadomia każdego interesowanego, iż wiecznością nabył dom w mieście Wilnie przy Tatarskiey ulicy położenie mający, Nr 661 oznaczony, za prawem od Józefa oyca, Leona i Jana synów Deynerow, dnia 8 maja teraźnieyszego 1827 roku wydanym, a dnia 11 teraźn. r. i m. przed Sądem Głów. Lit. Wileńskim 2go Departamentu przyznanym, przy jakowym nabyciu część summy pozostawił u siebie na ewikcyą; ażeby więc każdy ktoby miał słuszną od pomienionych Deynerow należność na tym domie opartą, z prawnemi dowodami do niżey podpisanego w przeciągu pułroku od datty niniejszey, pod utratą rzeczy, zgłosił się, przez niniejsze zawiadamia.

Konstanty Piotrowski Adwokat Konsystorzow Wileńskich.

Dozwala się drukować dnia 21 maja 1827 roku. Cenzor Ignacy Reszka.

Dyrekcya instytutu kąpielnego w mieście Ragnit, Departamencie Gumbinskim, Prussach wschodnich, ma honor donieść Prześwietney Publiczności, mianowicie oscienney Gubernii Wileńskiey, iż w roku przeszłym w rzeczonym mieście Ragnit, położonym o milę od miasta Tylży, nad rzeką Niemnem, urządzony został obszerny i Publiczny Instytut wiele użytecznych kąpieli różnych wod mineralnych sztucznych i zielnych jakie są: Siarczano-parowe i inne Siarczane, jako też Rossyysko-parowe, do których należą tak nazwana kąpiel kapalna (Trofbad) rurowa czyli Douge Bad: (gdzie przez ogrzane rury ciepła woda się leje, wyłącznie na cierpiącą część ciała ludzkiego:) i Szturc-Bad. Nader zachwycające położenie miasta, mianowicie przyjemnego i gustownego ogrodu, w którym wystawione są zabudowania łazienne i konwersacyyne, niezawodnie nic niezostawiając do życzenia, tak skutecznie użytym zostało, iż we względzie używania świeżego powietrza i innych wygod, na niczem niebrakując, przybywające oso-

by zadowolnione zostaną. Naywiększe ochędostwo, porządek, obecność uzdatnionych lekarzy, taniość utrzymania i mieszkań, tak w zabudowaniach instytutu, jako też podług życzenia w mieście, i towarzyszne zabawy przez bliskość wesołego miasta Tylży ożywione, polecają instytut w mowie będący Szanownym Obywatelom pogranicznym pobliskich powiatów Cesarstwa Rossyiskiego i Królestwa polskiego, mianowicie chcącym dla ratowania zdrowia oszczędzić trudności i koszta, większey podróży do wod odległeyszych. Pod Adressem Dyrekcyi przyimują się w listach frankowanych, i punktualnie uskuteczniane będą obstalunki na mieszkania.

To doniesienie dozwala się drukować. Dnia 26 maja 1827 roku. Cenzor Ignacy Reszka.

---

3 Od Litewsko-Grodzieńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż na uzyskanie liczącey się na byłym tenutorze w Gubernii Mińskiey, borysowskiego, radoszkowskiego i dokszyckiego odkupow trunkowych, szlachcicu Onufrym Brzozowskim, dość znaczney summy, z przyczyny że Brzozowski nie jest w stanie zaspokojenia, przeznaczono na przedaż z publicznych targow oddane w ewikcyi, podług świadectwa tuteyszego Głównego Sądu 2go Departamentu, dwa murowane domy dachówką kryte, w mieście Grodnie na ulicy Mostowey i Bernardyńskiey pod N. 600 położone, Żyda Arii Szmuyłowicza Gierszona, z'dalszemi do niego przynależnościami także murowanemi, ocenione 3,463 rub. 80 kop. srebr., przynoszące rocznego dochodu 337 rub., a przyjęte w ewikcyi po potrąceniu opartego na nich zaprzeczenia na summę 690 rub. srebr., w dostateczney summie to jest 2,773 rub. 80 kop. srebr. Zatém życzący kupić pomienione domy, zechcą przybyć dla targow do tego Gubernialnego Rządu na terminy: 1szy 30 maja, 2gi 30 czerwca, teraźn. roku, a 3ci i ostateczny we trzy miesiące od dnia pierwszego wydrukowania tego ogłoszenia, w St. Petersburskich albo Moskiewskich gazetach. Dnia 6 maja 1827 roku.

Sekretarz Tadeusz Afanasowicz.
Naczelnik Stołu Sobolewski.

---

2 Od Mińskiego Gubernialnego Rządu uwiadamia się sukcessorow zmarłego Mińskiego powiatu obywatela Hrabiego Jana Sierakowskiego (jeżeli się gdzie znaydują) o rozciągającey się ze strony Kommissyi Naywyżey potwierdzoney dla urządzenia Radziwiłłowskich interesow, na summę 50,800 złotych do pozostałey po śmierci Hrabiego Sierakowskiego majętności pretensyi, z tém, aby oni z dowodami, tak na prawo do sukcessyi jako też i co do Radziwiłłowskiey pretensyi (jeżeli takowa u nich się znayduje) przybyli do Radziwiłłowskiey Kommissyi, a osobno dla odebrania w sukcessyi tego, co po zaspokojeniu Radziwiłłowskiey pretensyi, albo po jey znikczemnieniu zostawać się będzie, do Mińskiego Ziemskiego Powiatowego Sądu, w prawnym terminie. Dnia 16 maja 1827 roku.

Sowietnik Jan Czmychow.
Sekretarz F. Arcimowicz.
Naczelnik Stołu Jan Hulakin.

---

2. Wedle Ukazu JEGO CESARSKIEY MOŚCI Samowładnącego Wszech Rossyą etc. etc. etc. UUr. Dominikowi Podkomorzemu Wołkowyskiemu, Hieronimowi, Teofilowi i Józefowi z dokładem ich tytułow żałł. niewiadomych Oskierkom, lub ich sukcessorom, słowem: wszystkim sukcessyynie posiadającym fundusze zeszłego Xiędza Ignacego Oskierki Kanonika Katedralnego Wileńskiego, pozew przed Sąd Ziemski Wołkowyski na kadencyą juniową 1827 roku, z Instancyi Urodz. Kalixta Dowiata b. Marszałka Szawelskiego wynosi się mianowicie oto: Rzeczony Kanonik Oskierko za własnoręcznym obligacyinym dokumentem 1797 marca 19, ś. p. oycowi żałł. Jerzemu Dowiatowi danym, 1817 maja 12 do Akt Grodzkich Szawelskich wniesionym, a następnie do własności żałł. przeszłym, pożyczył czer. zł. 400: o pozyskanie których gdy żałł. z obżałł. Dominikiem Oskierką rozpoczął process, Sąd Ziemski Wołkow. na instancyą tegoż obżałł. dekretem akcessoryinym 1822 jannaryi 14 zferowanym, wstrzymał rozprawę, dopóki żałł. niespełni adcytacyi dalszych sukcessorow Kanonika Oskierki. Dellator przeto nie dla własney potrzeby, bo znaydujący się w Powiecie Wołkowyskim dłużnika majątek uważa dla siebie obowiązanym i wystarczającym; lecz celem tylko zbliżenia końca swojemu poszukiwaniu, i wypełnienia formalności dekretem uznaney, która ku szkodzie żałł. wpływać na dekret oczewisty nie może, adcytując wszystkich obżałłch i to przez gazetę Kuryera Litewskiego ogłosić zamierzając, następne zakłada prośby: o zasądzenie kapitułu czer. zł. 400, i wszystko-letnich procentow, oraz expensow processowych. O zobowiązanie obżałł. Dominika Oskierki do opłaty z dóbr po Kanoniku Oskierce pozostałych. I o zaskutecznienie dalszych żądań pozwu 1821 septembra 7 wyniesionego, eorundem 13 dnia w Ziemstwie Wołkowyskiém zeznanego.

Woźny zeznaje, że w roku teraźnieyszym 1827 w miesiącu apryłu dwie kopie tego pozwu, jedną w dniu 19 po Urodz. Hieronima, Teofila i Józefa Oskierkow, i po ich, jeśli nieżyją, sukcessorow, do drzwi kancellaryi ziemskiey Wołkowyskiey przybiłem; drugą w dniu 26 JW. Dominikowi Oskierce b. Podkomorzemu Wołkowys. w majętności Samołłowiczach w tymże powiecie leżącey oczewisto podałem.

J. Pawłowski Woźny Ptu. Wołkowys.

Roku 1,827 miesiąca apryla 29 dnia, przed Aktami Ziemskiemi powiatu Wołkowyskiego stanąwszy osobiście Woźny tegoż powiatu JP. Jan Pawłowski, ninieyszy pozew zeznał, i na to się w księdze zeznań własnoręcznie podpisał, przyjąłem, i że całkowicie wespoł z relacyą w księgę zeznań pod N. 30 jest zapisany poświadczam.

Regent Ziemski Wołkowyski Kollegski Sekretarz Józef K...owski.

Dozwala się drukować. 1827 maja 21, Leon Borowski Cenzor.

---

2 Sąd Taxatorsko-Exdywizorski funduszu W. Jana Pęczkowskiego Szambellana b. Dworu polskiego w dniu 10 maja w majętności Jeznie zebrany, gdy oprócz dwóch kredytorow stanności dalszych aż do dnia 19 tegoż miesiąca doczekać się nie mógł, zmuszonym był zrobić odkład do dnia 12 lipca tego roku, i przez niniejszą awizacyą wzywa wszystkich interesowanych, aby z objawieniem stosunkow swoich nie spóźniali się; gdyż Sąd za następném zebraniem się całą sprawę wziąć do umowy w dniu 3 augusta idącego roku ma zamiar, i amissyą niewprowadzonych stosunkow niechybnie zapisze. Także gdy dla zaspokojenia na-

leżnościow skarbowych determinowaną, jest w majętności Jeznie licytacya, koni, bydła, bawołow, owiec z rodzaju merinosow, miedzi browarney i kuchenney, maszyn i wszelkich sprzętow gospodarskich, oraz pod różném nazwaniem ruchomości: ta zaś zaczęta będzie nieodmiennie w dniu 18 lipca idącego roku i codziennie kontynuowaną, przeto Sąd Exdywizorski znawcow, amatorow i potrzebujących nabycia ninieyszém ogłoszeniem o tém zawiadamia. Datt. 1827 r. Maja 19 dnia, Jezno.

Michał Sawicki Prezydent Exdywizor.
Józefat Erdman Prezydent Gr. Upit. i Exd.
Justyn Czernicki Sędzia Ziem. Oszmiań. i Exdywizor.

---

2 O przybyłym z Miasta Derptu garncarzu Alexandrze Michaylowie Łuninie, u którego są do przedania rozmaite plany sztucznych piecow, także do stawiania kucheń angielskich, życzący mogą się dowiedzieć w domu JW. Pusłowskiego na Wielkiey ulicy pod N. 76. Zabawi tylko do 1go lipca.

---

2 Niżey podpisany mając dla siebie summę rubli sr. 46, Dekretem Oczywistym Grodu Wileń. w r. 1821, januaryi 25 dnia sądzoną na JJ.PP. Ludwiku Sołtanowiczu i Dominiku Sielickim, którą gdy dotychczas nie odebrałem, a o życiu Ludwika Sołtanowicza, tém bardziey o jego funduszu gdy żadney wiadomości powziąć niemogę: przeto że wmyśl Dekretu wyż datą oznaczonego, wszelki fundusz JPana Sielickiego na swoją satysfakcyą zaymować będę, aby niebronił przez ninieyszą awizacyą zapowiadam. Datt 1827 maja dnia 6 Jan Sinkiewicz.

Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Samowładującego Całą Rossyą etc. etc. etc.

3 UUr. Jackowi i Annie z Glochnerów Gołaszewskim, oraz Klimowiczowi Sędziemu Ziemskiemu Grodzieńskiemu, Pozew loco peragende executionis przed Sąd Kommissyi na interessa Radziwiłłowskie Naywyższą Monarszą Wolą ustanowiony, z Instancyi Ur. Michała Zaleskiego b. Podkomorzego Pttu Rosienskiego Jeneralnego Prokuratora massy Radziwiłowskiey, w referencyi do Pozwu uprzedniego w dacie 1821 listop. 22 d. pozwanym doręczonego, wynosi się o to: iż gdy po Dekrecie Exdywizyi Łoppota Miecznika r. 1800 zaszłey, naznaczającey satysfakcyą dla kredytorów tegoż Łoppota, z dwóch procentów od summy funduszowi Edukacyynemu, nayprzód roku 1805 dla funduszu Edukacyynego procent jeden podniesiony; następnie 1808 8bra 28 uniwersalnie dla wszystkich kredytorów także jeden procent zniżony, owe Exdywizyi Łoppota postanowienie zgasił; gdy do roku 1809 żadne dla Obżałowanych zaległości niepozostały, i dla tego do Sądu Gł. Littgo Wileń. Departamentu Czasowego z pretensyą niewchodziliście, zatém Prokurator Pozwem swym w dacie 1821 listopada 22 d. wyniesionym, skassowania pretensyi za przeszłość, i uwolnienia massy od teyże pretensyi na przyszłość dopraszał się. A gdy po dillacyi copiarum ze spraw w dacie 1821 9bra 23 d. wręczoney i spełnioney, za wpisaniem aktoratu, sprawa w dacie 1827 maja 13 d. przypadła, i Obżałowani jako po Dekrecie, na infamią wzdać się dopuścili. Zaczém Prokurator massy odnosząc się do Pozwu pierwszego, zakłada petita: warowania locum standi przez opłatę solucyów, oraz skassowania pretensyi Obżałowanych Gołaszewskich i Klimowicza za przeszłość, i uwolnienia massy na przyszłość do tey pretensyi, oraz bonifikowania wydatków prawnych, i sądzenia tego wszystkiego, co czasu sprawy udowodnionem zostanie. Z wolnością poprawy tey żałoby.

1827 mca maja 14 dnia. Woźny niżey piszący się swiadczę: jako kopię ninieyszego Pozwu z Autentykiem zgodną z Instancyi U. Michała Zaleskiego b. Podkomorzego Pttu Rosieńskiego Jeneralnego Prokuratora massy funduszow JO. Xiężniczki Jmści Stefanii Radziwiłłówny Freyliny Dworu NAYJASNIEYSZYCH CESARZOWYCH Wszech Rossyy wyniesionego, pozwanym UUr. Jackowi i Annie z Glochnerów Gołaszewskim, oraz Klimowiczowi Sędziemu Ziemskiemu Grodzieńskiemu, jako mieysca zamieszkania niewiadomym do drzwi Sądowych przybiłem i do Gazet Kuryera Lit. dla powszechney wiadomości podałem. Dat ut supra.

Felix Cebulski Woźny Kommissyi Radziwiłłowskiey.

Roku 1827 miesiąca maja 14 dnia. Przed Aktami Sądu Kommissyi na interessa Radziwiłłowskie Naywyższą Wolą w Mieście Wilnie ustanowionego, stawając osobiście Woźny Kommissyi Radziwiłłowskiey Felix Cebulski, relacyą takowego pozwu, dla wiadomości strony w Gazecie Kuryera Litewskiego zaawizowanego, zeznał, i takowe swe zeznanie własney ręki podpisem w protokóle zeznań stwierdził.

Swiadczę Ludwik Czernichowski Sekretarz Kom. Radz.

Dozwala się drukować powyższy pozew dnia 14 maja 1827 roku, Cenzor Radca Stanu Ignacy Reszka.

---

3 Pocztamt Litewski ninieyszém wzywa życzących podjąć się dostawy potrzebnych jemu w roczney proporcyi od 1 lipca teraźn. roku, do tysiąca i więcey sążni jednopolannych drew brzozowych z częścią olchowych i sosnowych, aby się jawili do Pocztamtu dla odbycia targow w niżey wyrażonych terminach, a mianowicie: 1szy 31 maja, 2gi 3 a 3ci 6 czerwca, gdzie i dalsze warunki objawione będą, z tym, aby każdy z życzących złożył przy ogłoszeniu na pismie, świadectwo o kaucyi, że jest wierne i dostateczne, nieodmiennie; bez czego nikt do targow przypuszczonym bydź nie może. Dnia 19 maja 1827 roku.

Sekretarz Andrzey Hriń.
Naczelnik Stołu Sofroński.

---

3 Od Rządu Gubernialnego Wileńskiego ogłasza się: iż na uzyskanie Skarbowych wydatkow i na zaspokojenie skrzywdzonych grabieżą osob, dla spełnienia Konfirmacyi JEGO CESARSKIEY WYSOKOŚCI CESARZEWICZA dnia 7 listopada 1826 roku nastałey, naznaczona na przedaż z publicznych targow połowiczna część folwarku, Karklino zowiącego się, w Powiecie Wileńskim położonego, należąca do Józefa Minkiewicza, pozbawionego na mocy tey Konfirmacyi i odesłanego już do Syberyi do ciężkich robot; jakowy folwark zawiera w sobie: drewniany dom mieszkalny słomą kryty, z dalszym zabudowaniem, ziemi uprawney jedna włoka, 26 morgow, i 18 prętow;

)3(

sianożęci 11 morgow i 100 prętow; zarośli brzozowych 23 morgow i 156 prętow; oprócz tego w zaścianku, Pojawr zowiącym się, ziemi uprawney 19 morgow, 60 pretow i sianożęci 2 morgi i 100 prętow, w ogóle 3 włoki, 22 morgi i 134 pretow, także karczma przy tym folwarku zupełnie stara, z gospodarskim domkiem także starym, w którym mieszka włościanin tego folwarku Karklino, kowal Antoni Kniburg, z żoną, dwóma synami i dwiema córkami. Rocznego dochodu przynosi ten folwark 84 rub. srebr., oceniony ze wszelkiemi wygodami 1500 rub. srebr.; zatem życzący kupić połowiczną część tego folwarku, zechcą przybyć do tego Rządu na terminy w miesiącu lipcu: 1szy 6, 2gi 8, a 3ci i ostateczny we trzy miesiące od dnia wydrukowania, które uczynione będzie pózniey w S. Petersburkich albo Moskiewskich gazetach. Dnia 18 maja 1827 roku.

Assesor Józef Szulc.

Za Sekretarza M. Konoplanikow.

Kolleżski Sekretarz Leonowicz.

---

3 Mohilewski Rzymsko-Katolicki Duchowny Konsystorz wzywa Szlachciankę Maryannę Antoniego Pałuskiego córkę, Serednicką; aby nieodmiennie jawiła się w Kijowskiey Guberni do miasta Bogusław, do swojego męża Architekta Andrzeja Serednickiego, dla wspólnego małżeńskiego z nim pożycia, lub dowodzenia nieważności ich szlubu.

Dnia 5 maja 1827 roku Mohilew-Białoruski.

Assesor Kanonik Adam Dłuski.

Sekretarz 9 klas. i Kawaler Jacenty Zaremba.

Nowe Xiążki.

Latopisiec Litwy i Kronika Ruska: staraniem i pracą Ignacego Daniłowicza. Wilno nakładem i drukiem A. Marcinowskiego. Cena rub. 1 kop. 40, na papierze bielszym rub. 1 kop. 50. Znayduje się w Kantorze Gazety Kuryera Litewskiego.

O życiu Franciszka Karpińskiego, doktora filozofii i t. d. wiadomości zebrane przez X. Antoniego Korniłłowicza, Zgrom. XX. Swiec. S. Wincentego a Paulo, w Wilnie nakładem i drukiem N. Glücksberga 1827. Znayduje się w Wilnie w Xięgarniach: Glücksberga, Zawadzkiego i Żołkowskiego. Cena exemplarza srebrem kop. 50, z ryciną kop. 60.

Doniesienie o Prenumeracie.

2 Dzieło Pana K. R. ogłoszone na prenumeratę pod tytułem: *Dumy historyczne Rossyyskie, przekład polski*, dla tego dotąd niewyszło z druku, że przyrzeczone przez wydawcę tablice nót do śpiewania z towarzyszeniem forte-piano, i ryciny, ledwo teraz ukończone zostały. Dziś kiedy wydawca otrzymał te blachy, przedsiębierze uwiadomić prenumeratorów tego dzieła, że będzie niezawodnie wydrukowane do dnia 20 junii roku bieżącego. Po upłynieniu tego terminu, prenumeratorowie odbiorą dzieło do swych kollektorów taką ilość exemplarzy, za ile który opłacił.

Prenumerować można to dzieło do dnia 5 junii w Xięgarniach: Zawadzkiego, Morytza, Żołkowskiego tudzież w Redakcyi Kuryera Litewskiego, i u osobnych kollektorów. Po wydrukowaniu cena podwyższoną będzie.

Dozwala się drukować d. 17 maja 1827 Leon Borowski Cen.

Kosmorama JPana Leksy. Wyobrażenie szóste; jako-to:

1) Skład wewnętrzny Kościoła ś. Piotra i Pawła w twierdzy St. Petersburga, podczas żałobnego obchodu, gdy wiekopomne zwłoki CESARZA ALEXANDRA Błogosławionego na katafalku spoczywają—Dekoracya tego Kościoła dla obchodu żałobnego, przez CESARSKIEGO budowniczego Montferanta rozporządzona, jest nadzwyczaynie bogata, gustowna, podług obrządku żałoby wzorowa i zadziwiająca — Wystawa ta, w żadney jeszcze litografii niepokazywana, i jedynie za dozwoleniem tameczney Wyższey Zwierzchności z szczególney wysokiey łaski, mnie na mieyscu zdjąć pozwolono było. — 2) Sławna bitwa morska, za panowaniem Katerzyny Wielkiey Imperatorowey Rossyyskiey, pod Cześminem, na Czarnem Morzu, nad flottą turecką wygrana; wyobrażona, gdy okręt jeden wielki prochem na powietrze wznosi się i 13 okrętow płoną ogniem. — 3) Widok Miasta teraźnieyszego Jerozolimo, z wysokości jedney doliny Jozefata; zdjęty przez sławnego Hrabiego Forbina. — 4) Plac z Kościołem ś. Izaaka w St. Petersburgu; widać z Wasili Ostrowa. — Także i Most kunsztowy pantonny. — 5) Wielka Fontanna w Ogrodzie Wilhelmshöhe przy Kassel; wytryskająca wodę na 100 stop wysokości. — 6) Grobowiec Królowey Pruskiey Luisy w Szarlattenburgu; wyobrażony przy swiatle miesiąca. — 7) Widok Miasta Saragossa w Hiszpanii. — 8) Owa, na 40 sążni pod płaszczyzną ziemską, w kompalniach Sałaych przy Wielsice, wydrążona kaplica, składająca się z samych brył z soli. — 9) Sąd potajemny w wieku 14, już tu przed dwoma laty z pochwałą wystawiony. — Zmiana widokow nastąpi w dniu 31 maja. — Mieysce widowiska w domie Samsona na ulicy Niemieckiey na pierwszym piętrze. — Cena od osoby groszy 20. Odtąd Kosmorama otwarte będzie każdodniowie od godziny 12 do 9 po południu.

Kurs wileński na asygnaty od dnia 24 maja: rub. srebr. 3 rub. 81¾ kop., czer. złoty nowy r. 11 kop. 75, stary r. 11 k. 60, imperyał 38 r. 17½ k.

	Czas obserwacyi.	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Réau.	Wiatry.	Odmiana w powiet.
Obserwacye metoerologiczne.	d. 26 godz. 3 wiecz.	27 cal. 7,9 lin.	+ 24,5 stopni	Południowo-zach.	Pogoda
	d. 27 godz. 5 zrana.	27 — 8,8 —	+ 16,25 — —	Południowy	Pogoda